

متن پرسش

سلام: در یکی از سوالات در مورد علم ملائکه به فساد و خونریزی انسان در زمین صحبت شده بود که شاید این توضیح یکی از علمای کمتر شناخته شده خالی از لطف نباشد: پیش از آفرینش آدم (ع)، بر روی زمین خلقی وجود داشت که فساد و خونریزی را در میان خود منتشر کردند و خداوند به خاطر گناهان‌شان آن‌ها را هلاک نمود. (۱) فرشتگان گمان بردند که مخلوق جدید که آدم (ع) و نسل او هستند هم همان کارها را از سر می‌گیرند و به نشر فساد و خونریزی می‌پردازند، ولی آن‌ها نمی‌دانستند که پس از قیام قائم (ع) دولت عدل و توحید الهی بر روی زمین بر پا و صلح و دوستی بین مردم فراگیر خواهد شد. منابع: ۱. امام باقر (ع) از پدران‌ش از امیرالمؤمنین (ع) روایت کرده است که فرمود: وقتی خداوند اراده کرد آدم را با قدرت‌ش خلق کند و این بعد از آن بود که از خلقت جن و نسناس بر روی زمین هفت هزار سال گذشته بود، حجاب آسمان‌ها را برداشت و به ملائکه امر فرمود که به اهل زمین از جن و نسناس نظر افکنند. چون آن‌چه از گناهان و ریختن خون‌ها و فساد در زمین برخلاف حق را انجام می‌دادند، مشاهده کردند، بر آن‌ها بسیار گران آمد و به خاطر خداوند متعال خشمگین شدند و بر اهل زمین تاسف خوردند و گفتند: پروردگارا! تو عزیز قادر عظیم‌الشان هستی و این خلق تو ذلیل حقیر تو است که در نعمت تو غوطه‌ور است و از عافیت بهره‌مند و در قبضه‌ی تو می‌باشد، با این گناهان، معصیت تو را می‌کند و در زمین فساد می‌کند و تو خشمگین نمی‌شوی و انتقامت را نمی‌گیری، در حالی‌که می‌بینی و می‌شنوی؟! این موضوع بر ما عظیم و گران است و به خاطر تو بزرگتر نیز می‌باشد. خداوند جل جلاله فرمود: من جانشین و خلیفه‌ای بر زمین قرار می‌دهم که حجت من بر خلقم در زمینم باشد. ملائکه گفتند: آیا کسی را قرار می‌دهی که در آن فساد کند همان‌طور که اینان فساد کردند، و خون‌ها بریزد همان‌طور که اینان چنین کردند و به یکدیگر حسادت ورزند و کینه‌جویی کنند؟! این جانشین را از بین ما برگزین که ما حسادت نمی‌ورزیم و کینه‌جویی نمی‌کنیم و خون‌ریزی نمی‌کنیم در حالی‌که حمد تو را تسبیح می‌گوییم و تو را تقدیس می‌کنیم. خداوند تبارک و تعالی فرمود: من چیزی می‌دانم که شما نمی‌دانید. من اراده کرده‌ام خلقی با قدرتم بیافرینم و از نسل او انبیا و فرستادگان و بندگان صالح خداوند و ائمه‌ی هدایتگر برگزینم و آن‌ها را جانشینانم در زمینم قرار دهم که آن‌ها را به اطاعت من هدایت کنند و از معصیت و نافرمانی‌ام بازدارند و آنان را حجت خودم بر ایشان از نظر بشارت و انذار قرار دهم....». تفسیر قمی: ج ۱ ص ۳۶.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: علامه طباطبایی با توجه به نکاتی که فرمودید آن تفسیر را ترجیح می‌دهند که عرض شد و دقت‌های خوبی را در آن نگاه به مخاطب عطا می‌کنند و علامه جوادی نیز در تفصیل آن زحمت کشیده‌اند؛ روایات «نسناس» را بر نمی‌تابند. موفق باشید